

KOMUNIKAT PRASOWY nr 47/23

Luksemburg, 16 marca 2023 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-174/21 | Komisja/Bułgaria (Podwójne uchybienie – Zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM10)

Pierwsza skarga Komisji o stwierdzenie podwójnego uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w dziedzinie zanieczyszczenia powietrza jest niedopuszczalna

W wezwaniu do usunięcia uchybienia skierowanym do Bułgarii pod koniec 2018 r. Komisja nie zarzuciła ani nie wykazała w sposób wystarczająco jasny, że wyrok Trybunału z 2017 r. stwierdzający pierwsze uchybienie nie został w międzyczasie wykonany

Dyrektywa w sprawie jakości powietrza¹ zobowiązuje państwa członkowskie do przestrzegania dopuszczalnych wartości stężenia niektórych zanieczyszczeń w powietrzu i ustanawia w odniesieniu do państw członkowskich wymóg sporządzenia planów ochrony jakości powietrza w przypadku przekroczenia tych wartości, tak aby okres, w którym są one przekraczane, był jak najkrótszy.

W wyroku Komisja/Bułgaria², ogłoszonym 5 kwietnia 2017 r., Trybunał orzekł, że Bułgaria uchybiła wspomnianym wyżej zobowiązaniom³.

Po wydaniu tego wyroku Komisja skierowała do Bułgarii, 9 listopada 2018 r., wezwanie do usunięcia uchybienia, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 260 ust. 1 i 2 TFUE⁴. W wezwaniu tym Komisja stwierdziła, że Bułgaria nadal nie podjęła niezbędnych kroków w celu położenia kresu uchybieniom stwierdzonym przez Trybunał w wyroku z 2017 r. Komisja wezwała zatem to państwo członkowskie do przedstawienia uwag w terminie określonym w wezwaniu (zwanym dalej „dniem odniesienia”), czyli do 9 lutego 2019 r. oraz do poinformowania jej o ewentualnych postępach poczynionych w międzyczasie.

Ponieważ Komisja nie była usatysfakcjonowana odpowiedziami udzielonymi przez Bułgarię, wniosła do Trybunału skargę o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego na podstawie art. 260 ust. 2 TFUE (zwaną dalej „skargą o stwierdzenie podwójnego uchybienia”) mającą na celu stwierdzenie, że to państwo członkowskie nie zastosowało się do tego wyroku, oraz zasądzenie od niego ryczałtu i dziennej stawki okresowej kary pieniężnej do czasu pełnego wykonania wyroku Trybunału.

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz.U. 2008, L 152, s. 1).

² Wyrok z dnia 5 kwietnia 2017 r., *Komisja/Bułgaria*, C-488/15.

³ Ściślej rzecz ujmując, obowiązki wynikające z art. 13 ust. 1 dyrektywy 2008/50 i załącznika XI do niej, a także z art. 23 ust. 1 akapit drugi tej dyrektywy.

⁴ Zgodnie z art. 260 ust. 1 i 2 TFUE państwo członkowskie, w odniesieniu do którego Trybunał stwierdził, że uchybiło ono jednemu ze zobowiązań, które na nim ciąży na mocy traktatów, jest zobowiązane podjąć środki, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału, a Komisja może wnieść skargę do Trybunału, jeśli uzna, po umożliwieniu zainteresowanemu państwu członkowskiemu przedstawienia uwag, że środki takie nie zostały podjęte.

Ocena Trybunału

Trybunał uznał w swym wyroku, że wystosowanie wezwania do usunięcia uchybienia w ramach postępowania poprzedzającego wniesienie skargi na podstawie art. 260 ust. 2 TFUE oznacza, że Komisja może skutecznie zarzucać uchybienie obowiązkowi przyjęcia środków zapewniających wykonanie wyroku Trybunału, gdyż wniosek przeciwny skutkowałby naruszeniem wymogów pewności prawa. Biorąc pod uwagę, że skarga o stwierdzenie podwójnego uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego ma na celu skłonienie państwa członkowskiego, które nie wykonało wyroku stwierdzającego uchybienie, do wykonania tego wyroku, **Trybunał podkreślił, że Komisja jest zobowiązana nie tylko do sprawdzania przez cały czas trwania postępowania poprzedzającego wniesienie skargi i przed wystosowaniem wezwania do usunięcia uchybienia, czy dany wyrok został w międzyczasie wykonany, lecz również do stwierdzenia i uprawdopodobnienia w jasny sposób w wezwaniu do usunięcia uchybienia, że prima facie wyrok pozostaje niewykonany w dniu odniesienia.** Nie można bowiem skutecznie zarzucać państwu członkowskiemu uchybienia obowiązkowi przyjęcia środków zapewniających wykonanie wyroku Trybunału, jeżeli z wezwania do usunięcia uchybienia nie wynika jasno, że w dniu odniesienia obowiązek wykonania tego wyroku, powstały w dniu jego ogłoszenia, nadal istnieje.

W niniejszej sprawie Trybunał zauważył, że w wezwaniu do usunięcia uchybienia z 9 listopada 2018 r. **Komisja nie stwierdziła z wymaganą jasnością ani nie uprawdopodobniła, że prima facie wyrok z dnia 5 kwietnia 2017 r., Komisja/Bułgaria, należało jeszcze wykonać w dniu odniesienia, czyli 9 lutego 2019 r.**

W piśmie tym Komisja wskazała bowiem, że stwierdzone w tym wyroku aż do 2014 r. uchybienia utrzymywały się w odniesieniu do stref i aglomeracji, o których mowa w tym piśmie, w latach 2015 i 2016. Instytucja ta nie przedstawiła jednak szczegółowych wyjaśnień ani analizy okoliczności faktycznych wskazujących na to, że sytuacja stwierdzona w trakcie tych dwóch lat utrzymywała się bez wyraźnej poprawy w okresie pomiędzy ogłoszeniem wyroku z 5 kwietnia 2017 r. a dniem odniesienia, to jest 9 lutego 2019 r., co oznaczałoby, że konieczne jest przyjęcie środków w celu wykonania wspomnianego wyroku.

Tymczasem w ocenie Trybunału ani okoliczność, że uchybienia te utrzymywały się między końcem okresu objętego wyrokiem Trybunału, a mianowicie rokiem 2014, a okresem późniejszym, ale poprzedzającym datę wydania tego wyroku, to jest w latach 2015 i 2016, ani systematyczny i trwały charakter tych uchybień, na który Trybunał zwrócił uwagę w tym wyroku, nie oznaczają w sposób automatyczny, że zarówno w dniu ogłoszenia wspomnianego wyroku, jak i w dniu odniesienia wyrok ten należało jeszcze wykonać, i że w związku z tym można zarzucić Republice Bułgarii, iż nie przyjęła wszystkich środków zapewniających jego wykonanie.

W związku z tym, nie podnosząc w wezwaniu do usunięcia uchybienia i nie uprawdopodobniając z wymaganą jasnością, że prima facie spełniona jest niezbędna przesłanka, zgodnie z którą w dniu odniesienia wyrok z dnia 5 kwietnia 2017 r., Komisja/Bułgaria, należało jeszcze wykonać w odniesieniu do wskazanych w tym piśmie stref i aglomeracji, Komisja nie zarzuciła skutecznie Bułgarii uchybienia ciążącemu na tym państwie obowiązkowi przyjęcia środków zapewniających wykonanie tego wyroku. **Trybunał orzekł zatem, że wniesiona przez Komisję skarga o stwierdzenie podwójnego uchybienia jest niedopuszczalna.**

UWAGA: Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku.

Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

